

30.1.2015

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: Petiția nr. 1608/2013, adresată de Olaf Vollmer, de cetățenie germană, privind asigurarea pentru călători în caz de faliment al companiei aeriene

1. Rezumatul petiției

Petiționarul face referire la o practică urmată de societățile care oferă pachete de servicii turistice privind asigurarea pentru călători în caz de faliment al companiei aeriene. Călătorii plătesc o sumă forfetară pentru toate serviciile de cazare și transport, precum și 20 % din polița de asigurare în caz de faliment contractată de organizator. Totuși, calcularea costurilor companiei aeriene se bazează pe cifrele din anul anterior și nu prevede o asigurare, riscurile în caz de faliment fiind suportate de călători și organizatori. Petiționarul urmărește în consecință un tratament egal pentru organizatori și companiile aeriene, solicitând ca ambele să prevadă o acoperire prin asigurare, fiecare plătind 20 %.

2. Admisibilitate

Declarată admisibilă la 4 iunie 2014. Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 216 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 30 ianuarie 2015

Petiția

Petiționarul solicită, de fapt, UE să extindă protecția consumatorilor împotriva falimentului organizatorilor de pachete turistice la călătorii care achiziționează bilete de avion separat.

Principiul protecției în caz de faliment al organizatorilor de pachete de servicii pentru circuite sau vacanțe este prevăzut la articolul 7 din Directiva 90/314/CEE a Consiliului privind

pachetele de servicii pentru călătorii, vacanțe și circuite¹. Conform articolului 7 din Directiva 90/314/CEE, organizatorii² de pachete turistice „trebuie să aducă garanții suficiente pentru a asigura, în caz de insolvență, rambursarea sumelor achitate de consumator și repatrierea acestuia.”

Petiționarul face referire în mod specific la obligația organizatorilor și a distribuitorilor de a oferi călătorilor un document prin care se certifică protecția în caz de faliment oferită de o societate de asigurări sau de o bancă („Sicherungsschein”), precum și la interdicția de a solicita călătorilor să plătească un acout în valoare de peste 20 % din prețul total, situații specifice ale transpunerii Directivei 90/314/CEE în Germania și ale jurisprudenței instanțelor germane.

Petiționarul subliniază faptul că liniile aeriene care vând bilete de avion neincluse în pachete turistice nu fac obiectul normelor menționate și percep prețul integral al biletului în termen de până la un an înainte de data zborului, fără a fi obligate să includă măsuri de protecție în caz de faliment. De asemenea, acesta indică faptul că, dacă un pachet de servicii pentru circuite include un zbor, organizatorii trebuie să plătească liniilor aeriene prețul biletului în scurt timp, însă pot percepe de la clienții lor numai un acout care nu depășește 20 % și trebuie să acopere riscul de faliment al liniei aeriene.

În opinia petiționarului, din motive legate de protecția consumatorului și în vederea eliminării discriminării organizatorilor de pachete turistice în raport cu liniile aeriene, conceptul de „Sicherungsschein”, de fapt obligația de a include protecția în caz de faliment și interdicția de a percepe acouturi mai mari de 20 %, ar trebui să se aplice, de asemenea, liniilor aeriene.

Observațiile Comisiei

Directiva 90/314/CEE acoperă combinații prestabilite de diferite servicii de călătorie, de exemplu zbor și cazare la hotel, însă nu zborurile neincluse în pachete turistice. Directiva include o obligație a organizatorului și/sau detailistului „parte contractantă” de a include protecția în caz de faliment astfel încât călătorilor să li se ramburseze sumele achitate și să fie aduși acasă („repatriați”) în cazul în care serviciile de călătorie incluse în pachet nu sunt efectuate din cauza falimentului comerciantului respectiv. Acest element de protecție a fost introdus în 1990 pentru a proteja consumatorii împotriva riscului de faliment în sectorul pachetelor de călătorii.

Întrucât directiva prevede principiul protecției în caz de faliment, detaliile regimului de protecție în caz de faliment sunt stabilite în legile statelor membre care transpun directiva. Directiva nu prescrie, ca atare, conceptul de „Sicherungsschein” și nu conține norme privind plățile efectuate în prealabil. Comisia înțelege că interdicția de a solicita plata unui acout în valoare de peste 20 % reiese din aplicarea, de către instanțele germane, a normelor germane privind clauzele abuzive din contracte, care transpun Directiva 93/13/CEE a Consiliului privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii³.

¹ JO L158, 30.6.1990, p. 59.

² Unele state membre solicită, de asemenea, distribuitorilor (agenților de turism) să includă protecția în caz de faliment.

³ JO L 95, 21.4.1993, pp. 29-34.

În recenta sa propunere referitoare la o directivă modernizată privind pachetele de călătorii¹, Comisia a propus extinderea protecției aplicabile pachetelor prestabilite în temeiul Directivei 90/314/CEE la noile forme de pachete pe care călătorii le achiziționează, de obicei, online. În plus, Comisia a propus acordarea unui nivel minim de protecție a așa-numitelor „formule de călătorie asistate”, în cazul cărora legătura dintre diferitele servicii de călătorie este mai slabă decât în cazul pachetelor. Dacă este adoptată de legislator, această propunere ar introduce obligația liniilor aeriene de a include protecția în caz de faliment, obligație care facilitează achiziția unor servicii de călătorie suplimentare pentru aceeași călătorie sau vacanță, de exemplu, rezervarea unei camere de hotel sau închirierea unui automobil la destinație.

Propunerea Comisiei este, în prezent, în curs de examinare de către Parlamentul European, care a votat cu privire la aceasta la prima lectură la 12 martie 2014², și de către Consiliu, care a adoptat o abordare generală la 4 decembrie 2014.

În ceea ce privește biletele de avion achiziționate separat, trebuie să se sublinieze faptul că o consecvență între legislația privind pachetele de călătorie și cea privind biletele de avion nu implică, în mod necesar, că acei călători care achiziționează numai bilete de avion trebuie să se bucure de exact aceleași drepturi precum călătorii care achiziționează pachete de călătorie. Obiectivul legislației UE este, mai degrabă, acela de a proteja mai bine călătorii care achiziționează pachete de călătorii, întrucât aceste pachete implică o relație contractuală mai complexă și atipică, reunind mai mulți furnizori de servicii, acoperind perioade mai îndelungate și necesitând, adesea, sume mai mari de bani plătite în avans.

Deși procentul de călători afectați de falimentul liniilor aeriene este foarte redus, impactul falimentului asupra călătorilor la nivel individual poate fi considerabil, în special pentru cei care rămân blocați în zone îndepărtate de casă. Totuși, date fiind costurile semnificative și dificultățile practice implicate de protecția împotriva falimentului liniilor aeriene, înainte de a lua în considerare posibilitatea propunerii unei noi legislații în acest domeniu, Comisia a propus, în Comunicarea sa privind protecția pasagerilor în caz de insolvență a companiilor aeriene, (COM(2013)0129), în primul rând consolidarea procesului de acordare a licențelor transportatorilor aerieni din UE în temeiul Regulamentului (CE) nr. 1008/2008, precum și purtarea unor dialoguri cu asociațiile liniilor aeriene din UE în vederea elaborării unor mecanisme voluntare (de exemplu, furnizarea unor „tarife de salvare” și măsuri de însoțire, precum oferirea unor taxe de aeroport reduse în astfel de situații).

La 25 noiembrie 2014, Asociația Internațională de Transport Aerian (IATA) a anunțat un acord de formalizare a tarifelor de salvare. Un acord voluntar IATA în numele membrilor săi care zboară către, din și în Europa va acoperi repatrierea călătorilor care nu se pot întoarce

¹ Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind pachetele de servicii de călătorie și formulele de călătorie asistate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului, COM(2013)0512.

² Rezoluția legislativă a Parlamentului European din 12 martie 2014 referitoare la propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind pachetele de servicii de călătorie și formulele de călătorie asistate, de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2011/83/UE și de abrogare a Directivei 90/314/CEE a Consiliului, (COM(2013)0512 – C7-0215/2013 – 2013/0246(COD)) (procedura legislativă ordinară: prima lectură).

acasă din cauza încetării operațiunilor unei linii aeriene ca urmare a problemelor financiare (a se vedea comunicatul de presă al IATA la: <http://www.iata.org/pressroom/pr/Pages/2014-11-25-01.aspx>)

În plus, în propunerea sa de revizuire a Regulamentului (CE) nr. 261/2004 (COM(2013)0130), Comisia a propus crearea unor planuri de urgență care ar fi puse în aplicare în situația anulării mai multor zboruri, astfel încât aeroportul, liniile aeriene și companiile de handling la sol să fie coordonate în vederea ajutării efective a călătorilor blocați. Aceste planuri de urgență ar acoperi, de asemenea, situațiile în care aceste anulări ar fi cauzate de falimentul unei linii aeriene.